

Fylkesmannen i Oslo og Viken

fmovpost@fylkesmannen.no

Deres ref.:
2019/3608

Deres dato:
15.01.2019

Vår ref.:
Erik Sennesvik

Vår dato:
18.09.2019

Bærum kommune - Kommuneplanens arealdel 2017 – 2035
Utbygging av 8 nye omsorgsboliger i Brekkeski – Nordby
Fylkesmannens behandling og innsigelse

Styret i Berger og Rykkinn Vel behandlet saken om utbygging av nye omsorgsboliger i sitt møte 11. september. Vi er overrasket over at Fylkesmannen trakk sin innsigelse uten at det foreligger troverdig plan for flytting av matjord.

Kommunen arrangerte etter det vi vet en befaring 22.11.2018 med Fylkesmannen for å få overblikk over eksisterende institusjon, samt de ulike lokaliseringalternativene for den framtidige Brekkeski II.

Etter det vi vet, ble befaringen oppsummert slik:

Befaringen viste at alternativ 3 «kun omfatter ekstensivt dyrket areal som ikke er av beste kvalitet», og som ikke er en del av et «større sammenhengende fulldyrket jordbruksareal, slik som i f.eks. østre Bærum». Vi kjenner ikke til om det ble foretatt jordanalyser eller om dette var en vurdering etter en visuell undersøkelse.

Det aktuelle området er en del av et helhetlig kulturlandskap og jordbruksområde.

Vi konstaterer at det ble ført forhandlinger med Fylkesmannen i forhold til innsigelse om jordvern, og at innsigelsen ble trukket på betingelse av at det legges fram en tilfredsstillende plan for flytting av matjord. Vurderinger vi har fått, sier oss at flytting av matjord for slik å opprettholde samlet dyrkede arealer, er svært krevende. En løsning kan også komme i konflikt med det som i dag er viktige friluftsområder for Rykkinn.

Eksempel Lillehammer – flytting av matjord

Et aktuelt eksempel fra Lillehammer belyser hvor vanskelig slike prosjekt er. I et notat fra 28. april i år har Lillehammer kommune vurdert flytting av matjord i forbindelse med E6-utbyggingen videre nordover. Konklusjonen er at det er teoretisk mulig, men ikke gjennomførbart på grunn av komplisert og kostbar håndtering og ingen steder å flytte matkornjorda til.

Matkornplanter kan ha røtter fra 1,2 til 1,4 meter ned i jorda. For å flytte slik jord må en skrelle av minst en meter. Flytting innebærer at en først tar av det øverste jordlaget, deretter lag på lag. Jorda må deretter legges lagvis tilbake på nytt og arbeidet må utføres svært nøyaktig. Risikoen for jordpakking er stor.

Lillehammer har anslått kostnadene til en halv million kroner per dekar. Under kommunestyrets behandling av arealplanen for Hamar kunne representanten Skjævesland fra Venstre vise til kostnader på opp til en million kroner for et annet prosjekt. Hvem skal betale for slike kostbare flyttestrukturer?

Vi er også kjent med rapporter fra NIBIO og BIOFORSK når det gjelder flytting av matjord.

Vi er usikker på hva som ligger i «flytting av matjord», og ber om at Fylkesmannen gjør nærmere rede for hvilke krav som er stilt i denne sammenheng.

Opprinnelig innstilling fra rådmannen til kommunestyret 4.4.2019

Konklusjonen etter befaringen rokker imidlertid ikke på rådmannens konklusjon i kommunestyrets møte 4.4.2018:

«Ut fra en samlet avveining av de ulike hensyn og behov og på bakgrunn av høringsinnspillene er rådmannens vurdering at alternativ 1, tunet på Nordby gård, er det minst konfliktfylte og det alternativet som raskest kan realiseres»

Det aktuelle området or utbygging

Naturmangfold og verdsetting av friområder i nærmiljøet

Mer overrasket er vi over at ikke innsigelsen også ble gjort med utgangspunkt i Fylkesmannens ansvar for oppfølging av naturmangfold og nasjonal kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i kommunen, samt en politisk, nasjonal målsetting om å sikre områder for friluftsliv der folk bor – i nærområdet.

Vi mener at manglende vurdering av disse forholdene knyttet til alternative utbyggingsområder for nye omsorgsboliger, burde vært et selvstendig grunnlag for innsigelse.

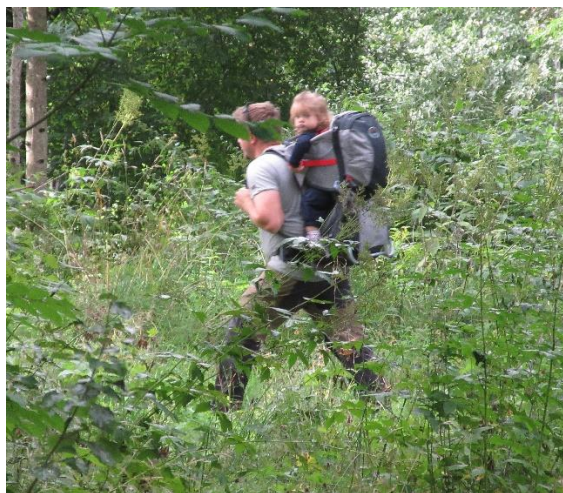
Viktige oppgaver for befolkningen

Både Fylkesmannen, fylkeskommunen og kommunene skal ta hensyn til allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv når de behandler saker om arealdisponering.

Vi kan ikke se at dette er gjort i dette tilfellet.

Nordmenn går mye på tur (Miljødirektoratet)

Snarturer for familien i det aktuelle området.

«Interessen for friluftsliv omsettes også i praksis: Ni av ti nordmenn går på tur eller driver andre former for friluftsliv, og vi gjør det i gjennomsnitt to til tre ganger i uka. De fleste sier de går på tur for å få fysisk aktivitet og for å oppleve naturens stillhet og få fred og ro.

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder er en metode som er løftet fram i Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv og Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftsområder, som ble lagt fram av regjeringen i 2013.

God oversikt over de viktigste områdene for friluftsliv, er avgjørende i dette arbeidet. Å kartlegge og verdsette friluftslivsområder er derfor et satsingsområde for myndighetene, hvor målet er å at flest mulig av landets kommuner skal ha kartlagt og verdsatt sine friluftslivsområder innen 2019.»

Brekkeski som friluftsområde av høy verdi for lokalbefolkningen

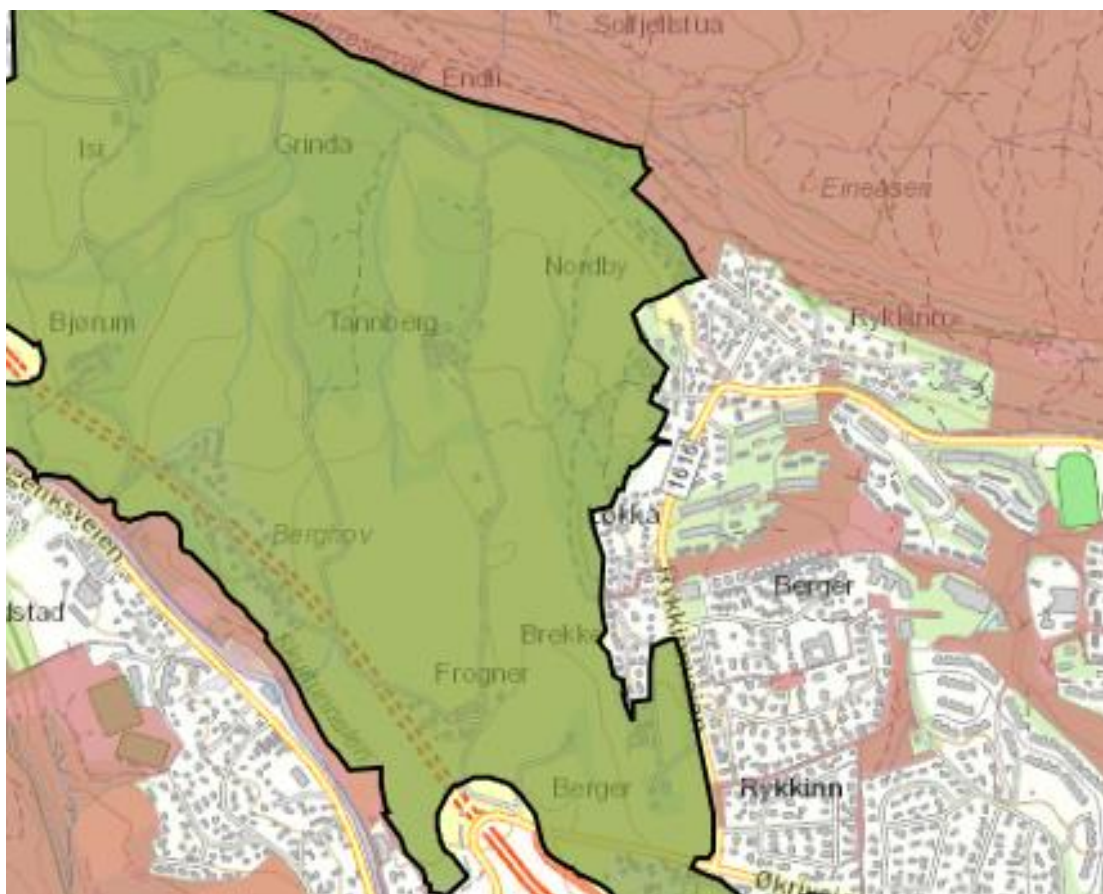
Det aktuelle utbyggingsområdet skjer i et område som Bærum kommune selv har gitt høyeste verdi i kartleggingen. Det bor om lag 3.000 mennesker nær inntil området. I Rykkinnområdet bor det om lag 8.000. Området brukes i første rekke for korte turer i en travel hverdag, godt bortgjemt fra et av Bæruns tettest befolkete områder.

Bærum kommunes egne investeringer i løyper og turveier er ikke nevnt i dokumenter som følger saken.

Vi støtter Bærum kommune v/Park, landbruk, natur og kulturvern, som i sin uttalelse til den interne høringen til det aktuelle planforslaget bl.a. uttaler:

«Opplevelsen av kulturlandskapet er verdifull i seg selv, men opplevelsen av den blir trolig forsterket gjennom kontrasten med den tette bebyggelsen. Slike opplevelseskvaliteter er i sin tur viktig for rekreasjon og utøvelse av fysisk aktivitet, og dermed for folkehelse. Området ved Brekkeski er et friluftsområde som er kartlagt i Naturbase. Der er den verdsatt til «Svært viktig friluftsområde» med mange opplevelseskvaliteter. Blant disse kvalitetene er opplevelsen å bevege seg i vekselvis åpne landskapsrom og områder med blandingskog.»

Kartet viser Tanneberg/Frogner-jordene. Området fra Brekke til Nordby er et smalt friluftsområde. Resten er dyrket mark.

Vi mener fortsatt at en utbygging må skje langs Busoppveien øverst ved Nordby gård for å unngå å komme i konflikt med friluftsinteresser i et særdeles verdifullt område for innbyggerne i vestre del av Rykkinn, og av hensyn til vern av matjord og kulturlandskap

Vi imøteser Fylkesmannens svar på vår henvendelse.

Med hilsen fra
Berger og Rykkinn Vel

Erik Sennesvik (sign)
Leder

Kopi til
Skui Vel
Bærum Velforbund
Bærum natur og friluftsråd
Naturvernforbundet Bærum
Bærum kommune